

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

10 март 1993 година*

„Обезщетения за раждане и майчинство – Изискване за пребиваване –
Действителност”

По дело С-111/91

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-жа Maria Patakia, правен съветник, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург, в кантората на г-н Roberto Hayder, член на нейния правен отдел, Wagner Centre, Kirchberg,

ищец,

срещу

Великото херцогство Люксембург, за което се явява г-н Georges Schroeder, директор на Генералния инспекторат по социална сигурност, в качеството на представител, подпомаган от г-жа Louis Schiltz, от адвокатска колегия Люксембург, със съдебен адрес в кантората на последния 2 rue du Fort Rheinsheim,

ответник,

с предмет искане за постановление, че като е наложило изисквания за пребиваване във връзка с предоставянето на обезщетения за раждане и майчинство, Великото херцогство Люксембург е нарушило задълженията си съгласно член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г., относно свободното движение на работници в Общността (ОВ, L 257, стр. 2), съгласно член 18, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, кодифицирани в Регламент (ЕИО) № 2001/83 на Съвета от 2 юни 1983 г. (ОВ L 230, стр. 6), както и съгласно член 52 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Rodríguez Iglesias, председател на състав, в качеството на председател, г-н M. Zuleeg и г-н J.L. Murray председатели на състав, г-н G.F. Mancini, г-н R. Joliet, г-н F.A. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida и г-н F. Grévisse и D.A.O. Edward, съдии,

генерален адвокат: г-н F.G. Jacobs,

секретар: г-н H. von Holstein, заместник-секретар,

* Език на производството то: френски.

като има предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните състезания на страните в съдебното заседание от 17 ноември 1992 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат в съдебното заседание от 6 декември 1992 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, подадена в секретариата на Съда на 12 април 1991 г., Комисията на Европейските общности е предявила иск на основание член 169 от Договора за създаване на ЕИО, чрез който да се установи, че налагайки изисквания за пребиваване във връзка с предоставянето на обезщетения за раждане и майчинство, Великото херцогство Люксембург е нарушило задълженията си съгласно член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ, Английско специално издание 1968 г. (II), стр. 475), член 18, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно прилагането на социално-осигурителни схеми по отношение на наети лица, лица на свободна практика и членове на техните семейства, които се движат в Общността, кодифицирани в Регламент (ЕИО) № 2001/83 на Съвета от 2 юни 1983 (ОВ 1983 г. L 230, стр. 6), както и член 52 от Договора за създаване на ЕИО.

2. Комисията оспорва люксембургското законодателство с аргумента, че то обуславя плащането на обезщетения за раждане и майчинство от изпълнението на изисквания за пребиваване, които са дискриминационни спрямо различните категории лица във Великото херцогство Люксембург, притежаващи право на свободно движение.

3. Обезщетението за раждане е разделено на три вноски, а именно, обезщетение за бременност, обезщетение за самото раждане и след раждането, като Комисията оспорва само условията за предоставяне на първите две вноски. Първата вноска се изплаща след като бъдещата майка премине последния задължителен според законодателството медицински преглед. Условие за това плащане е бъдещата майка да е „пребивавала законно” във Великото херцогство една година преди раждането на детето и да се е подложила на всички медицински прегледи, предвидени в законодателството. Втората вноска на обезщетението за раждане се изплаща след раждането на детето, но само ако са изпълнени три условия: раждането да е било на територията на Люксембург (или на чужда територия когато майката е отсъствала по уважителни причини), единият от родителите да е пребивавал законно във Великото херцогство една година преди раждането, а майката да е извършила всички прегледи след раждането.

4. Обезщетението за майчинство се изплаща на всяка жена, която е бременна или е родила, при условие, че е пребивавала законно във Великото херцогство

през годината, предхождаща придобиването на правото на обезщетение или съпругът Ж е пребивавал законно във Великото херцогство три години преди датата на придобиване на това право. При наличие на искане за това, обезщетението се изплаща, за максимален период от шестнадесет седмици, с начален момент - осмата седмица преди предполагаемата дата на раждане, както се вижда от съответното медицинско свидетелство.

5. Налице е препращане към доклада от съдебното заседание за по-пълно запознаване с обстоятелствата по делото, оспорваната законодателна схема, хода на производството и предоставените на Съда писмени становища, посочени и обсъдени единствено доколкото това е необходимо за мотивите на Съда.

Обезщетение за раждане

6. Страните не спорят, че обезщетението за раждане представлява социално предимство по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68. Ето защо по силата на този член, работниците мигранти имат право на обезщетението при същите условия както местните работници.

7. На първо място люксембургското правителство твърди, че оспорваното изискване за пребиваване не е дискриминационно, тъй като се отнася както до гражданите на други държави-членки, така и до гражданите на Люксембург.

8. Този аргумент не може да бъде приет.

9. Правилата относно равното третиране, съдържащи се както в Договора, така и в член 7 от Регламент № 1612/68, забраняват не само пряката дискриминация, основана на националност, но също така всички форми на непряка дискриминация, които чрез прилагане на други разграничителни критерии, водят на практика до същия резултат (вж. Решение по дело 152/73 *Sotgiu/Deutsche Bundespost* от 12 февруари 1974 г., *Recueil*, стр. 153, точка 11).

10. Това важи за изискването майката да е пребивавала на територията на Великото херцогство една година преди раждането на детето, тъй като посоченото изискване е по-лесно изпълнимо на практика от гражданите на Люксембург отколкото от гражданите на други държави-членки (вж., в тази връзка, Решение по дело C-279/89 Комисия/Обединено кралство от 17 ноември 1992 г., *Recueil*, стр. I-5785, точка 42).

11. На второ място люксембургското правителство поддържа, че оспорваното изискване за пребиваване е обективно обосновано от съображения за общественото здраве, тъй като е свързано с правилата, които обуславят плащането на обезщетението за раждане от извършването на редица медицински прегледи.

12. Тази обосновка не може да бъде приета. При конкретните обстоятелства, изискването за предходно пребиваване във Великото херцогство е нито необходимо, нито уместно с оглед постигането на целта на общественото здраве. Макар с оглед на тази цел задължението за извършване на определени

медицински прегледи във Великото херцогство да се явява в действителност подходящо, не е обосновано да не се вземат предвид евентуално осъществените в други държави-членки медицински прегледи.

13. Освен това, по отношение на втората вноска на обезщетението за раждане аргументът на люксембургското правителство е неотносим, тъй като, на първо място, изискването за пребиваване за тази вноска може да се изпълни и от бащата на детето и на второ място – задължителният след родителен преглед на майката няма връзка с изискването за пребиваване преди раждането.

14. Доводът на люксембургското правителство във връзка с необходимостта да се гарантира, че всички медицински прегледи са извършени под контрола на един единствен лекар, не може да бъде приет. В това отношение е достатъчно да се посочи, че люксембургското законодателство по никакъв начин не предвижда всички задължителни медицински прегледи да бъдат извършени под надзора на същия лекар.

15. Следователно оспорваното изискване за пребиваване не е обосновано от целта, свързана с опазването на общественото здраве, поради което е несъвместимо с член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68.

16. Налагането на такова дискриминационно изискване представлява също така нарушение на член 52 от Договора.

17. Член 52 предоставя на гражданите на държава-членка, желаещи да извършват дейност като лица на свободна практика в друга държава-членка, право на равно третиране с гражданите на приемащата страна и забранява всякаква дискриминация, основана на националност, която пречатства предприемането или продължаването на съответната дейност. Тази забрана обхваща не само специфичните правила относно упражняването на професия, но също така, както става ясно от Общата програма за премахване на ограниченията върху свободата на установяване (ОВ, 1962 г., стр.2, точка 36), всяка мярка, която съгласно законова или подзаконова нормативна разпоредба в държава-членка или в резултат от прилагането на такава разпоредба или административна практика, пречатства гражданите на други държави-членки да извършват дейност като лица на свободна практика, поради тяхното различно третиране от гражданите на съответната страна.

18. Следователно налагането по отношение на плащането на обезщетение за раждане на изисквания за пребиваване, които както вече е било установено са дискриминационни, представлява нарушение на член 52 от Договора.

19. Ето защо искът на Комисията трябва да бъде уважен в частта относно обезщетенията за раждане.

Обезщетение за майчинство

20. Въпросът за обезщетението за майчинство трябва да се разгледа с оглед на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, на Регламент № 1408/71 и на член 52 от Договора. Както генералният адвокат Jacobs посочва в точки 32 - 34 от

становището си, тези разпоредби нямат същия обхват по отношение на *ratione personae*.

21. В тази връзка, доколкото Регламент № 1612/68 има общо приложение относно свободното движение на работници, член 7, параграф 2 от него може да се прилага спрямо социални предимства, които към същия момент попадат по-специално в обхвата на Регламент № 1408/71.

22. Както люксембургското правителство е признало в съдебното заседание, обезщетението за раждане представлява социално предимство по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68. Следователно по силата на тази разпоредба, работниците мигранти трябва да получат обезщетението при същите условия както местните работници.

23. Аргументът на правителството ответник, че изискването за пребиваване не е дискриминационно, тъй като се прилага спрямо гражданите на Люксембург по същия начин както по отношение на гражданите на други държави-членки, трябва да бъде отхвърлен по съображенията, изложени в точки 9 и 10 от настоящото решение.

24. Ето защо това изискване е несъвместимо с член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68.

25. Според Комисията оспорваното изискване е несъвместимо и с член 18, параграф 1 от Регламент № 1408/71.

26. Съгласно тази разпоредба компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването или възстановяването на правото на обезщетение в зависимост от набирането на осигурителен или трудов стаж или изтичането на определен срок на пребиваване, е длъжна в необходимата степен да вземе предвид събрания осигурителен или трудов стаж или изтеклия срок на пребиваване съгласно законодателството на друга държава-членка така както ако съответните периоди са били изтекли съгласно прилаганото от нея законодателство.

27. Според люксембургското правителство обаче обезщетението за раждане било извън материалния обхват на Регламент № 1408/71 към момента на изтичане на периода за изпълнение на обосноващото становище. То твърди, че спрямо обезщетението регламентът е бил приложим едва след неговото изменение с Регламент (ЕИО) № 1247/92 на Съвета от 30 април 1992 (ОВ 1992 г. L 136, стр. 1), влязъл в сила на 1 юни 1992 г., тъй като в резултат на това изменение, понастоящем обезщетението за раждане в Люксембург изрично се посочва в новия текст.

28. Съгласно константната практика на Съда разликата между обезщетенията, изключени от обхвата на Регламент № 1408/71, и обезщетенията, които попадат в неговото приложно поле, се дължи най-вече на градивните елементи на конкретното обезщетение, и по-специално на неговите цели и условията за предоставянето му, а не на това дали националното законодателство го

класифицира като социално-осигурително обезщетение (вж. дело C-78/91 Hughes v Chief Adjudication Officer (1992 г.) Recueil, стр. I-4839, параграф 14).

29. Съдът е изтъквал неведнъж, че дадено плащане може да се счита за социално-осигурително обезщетение, доколкото се предоставя, без каквато и да било индивидуална и дискреционна преценка на личните нужди, на получателите въз основа на законоустановено положение и се отнася до някой от рисковете, изрично посочени в член 4, параграф 1 от Регламент № 1408/71 (вж., по-специално, Решенията по делото Hughes, точка 15, дело C-356/89 Newton/Chief Adjudication Officer от 20 юни 1991 г., Recueil, стр. I-3017, Съединени дела 379 до 381/85 и 93/86 Giletti и други от 24 февруари 1987 г., Recueil, стр. 955, точка 11, и дело 249/83 Hoeckx Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, Kalnthout от 27 март 1985 г., Recueil, стр. 973, точки 12-14).

30. В тази връзка преди всичко следва да се отбележи, че разпоредбите относно оспорваното обезщетение за раждане предоставят на правоимащите лица законоустановено право, без каквато и да било индивидуална и дискреционна оценка на личните нужди (вж. решението по делото Hughes, както и че обезщетенията за раждане са изрично упоменати в член 4, параграф 1, буква а) от Регламент № 1408/71.

31. Аргументът на люксембургското правителство, че обезщетенията, които не са свързани с осигурителни вноски, не са предмет на Регламент № 1408/71 не може да бъде приет. Член 4, параграф 2 от този Регламент изрично предвижда, че същият се прилага по отношение на схемите, които не са свързани с осигурителни вноски.

32. Следователно, дори преди Регламент № 1247/92 да влезе в сила, Регламент № 1408/71, и по-специално член 18 от него се е прилагал по отношение на обезщетението за майчинство. Ето защо Великото херцогство е длъжно да вземе предвид периоди на пребиваване, изтекли съгласно законодателството на друга държава-членка, така както ако бяха периоди, изтекли съгласно люксембургското законодателство.

33. На последно място следва да се отбележи, по причините, изложени в точки 17 и 18 от настоящото решение, че изискването за пребиваване, предвидено в оспорваното от Комисията законодателство, нарушава също така член 52 от Договора.

34. От изложеното по-горе следва, че жалбата трябва да бъде изцяло уважена, поради което да се приеме, че налагайки изисквания, свързани с пребиваването, за предоставяне на обезщетения за раждане и майчинство, Великото херцогство Люксембург не е изпълнило задълженията си съгласно член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, член 18, параграф 1 от Регламент № 1408/71, и член 52 от Договора за създаване на ЕИО.

По съдебните разноски

35. По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски. Тъй като Великото херцогство Люксембург е загубило делото, следва да бъде осъдено да понесе направените от него съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1. С условията наложени по отношение на пребиваването във връзка с предоставяне на обезщетения при раждане и майчинство, Великото херцогство Люксембург е нарушило задълженията си съгласно член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ, Английско специално издание 1968 г. (II), стр. 475), член 18, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно прилагането на социалноосигурителни схеми по отношение на наети лица, лица на свободна практика и членове на техните семейства, които се движат в Общността, кодифицирани в Регламент (ЕИО) № 2001/83 на Съвета от 2 юни 1983 (ОВ 1983 г. L 230, стр. 6), както и член 52 от Договора за създаване на ЕИО.

2. Осъжда Великото херцогство Люксембург да заплати съдебните разноски.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 май 1993 година.

Подписи